

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

ในบทนี้จะเสนอวิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการทางด้านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ในเขต กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการทางด้านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ สำหรับประชาชนทั่วไป เขตกรุงเทพมหานคร ใน 2 คำนคือ

1. คำนการดำเนินงานทั่วไป
2. คำนวิชาการ

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานจริงในปีการศึกษา 2527 โดยค้ำจากทำเนียบโรงเรียนผู้ใหญ่สวนกลาง กองปฏิบัติการ กรม

การศึกษานอกโรงเรียน สํารวจเมื่อ 1 มิถุนายน 2527 โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้ตารางของ Robert V. Krejcie & Daryle W. Morgan กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยมี 3 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน คือ หัวหน้าสถานศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษานานาชาติแบบเบ็คเซิร์จ ระดับที่ 3-4 เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีประชากร 85 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 70 คน

2. กลุ่มครูผู้ดำเนินงาน คือ อาจารย์หรือครูที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าสถานศึกษา ให้ทำหน้าที่บริหารคานซุรการให้แก่โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรเท่ากับกลุ่มแรกคือ 70 คน

3. กลุ่มครูผู้สอน คือ อาจารย์หรือครูผู้สอนหลักสูตรการศึกษานานาชาติแบบเบ็คเซิร์จ ระดับที่ 3-4 เขตกรุงเทพมหานคร จำนวนประชากร 2,496 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 330 คน โดยแจกแบบสอบถามให้แก่ครูผู้สอนโรงเรียนละ 6 คน โดยแจกแก่ผู้สอน 6 หมวดวิชา หมวดวิชาละ 1 คน ดังนั้นจึงสุ่มโรงเรียนมา 55 โรงเรียนจาก 70 โรงเรียน ที่สุ่มได้ในกลุ่มแรกโดยวิธีจับฉลากเช่นกัน

ประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้รวม 470 คน จาก 70 โรงเรียน (ดูรายละเอียดรายชื่อโรงเรียนที่สุ่มได้ 70 โรงเรียนในภาคผนวกหน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check list) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open-ended) แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ตามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check list) ซึ่งถามในเรื่อง เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ตำแหน่ง หมวดวิชาที่สอน เคยผ่านการอบรมครูผู้สอนหรือไม่ และหากเคยผ่านการอบรม

ใครเป็นผู้จัดให้ จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับความต้องการทางด้านการนิเทศด้านการดำเนินงาน
ทั่วไป (ถามเฉพาะผู้บริหารและบุคลากร) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า
(Rating Scale) จำนวน 17 ข้อ และแบบปลายเปิด (open-ended) เพื่อให้
แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับความต้องการทางด้านการนิเทศด้านวิชาการ (ถาม
เฉพาะผู้บริหารและครูผู้สอน) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)
จำนวน 32 ข้อ และแบบปลายเปิด (Open-ended) เพื่อให้แสดงความคิดเห็นเพิ่ม
เติม แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร จำนวน 3 ข้อ
2. ด้านเนื้อหาวิชา จำนวน 4 ข้อ
3. ด้านวิธีสอน จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 4 ข้อ
5. ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน จำนวน 3 ข้อ
6. ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 8 ข้อ

แบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยได้
กำหนดค่าคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 สำหรับระดับความต้องการให้มีการนิเทศ
มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ ซึ่งการแปลผลที่ได้จาก
เกณฑ์เฉลี่ย (\bar{x}) สำหรับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามใช้เกณฑ์ดังนี้

4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

สำหรับแบบสอบถามชนิดที่เป็นปลายเปิด (Open-ended) เป็นการเปิด
เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้โดยเสรี

การสร้างแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถาม ได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและตำราต่าง ๆ เกี่ยวกับความหมายของการนิเทศการศึกษา ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษายพบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการนิเทศงานการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2523 ภารกิจของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมการศึกษานอกโรงเรียน ความหมายของการศึกษาผู้ใหญ่ การจัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 3-4 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 3-4 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการนิเทศการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามชั่วคราวขึ้นโดยศึกษาจาก เอกสาร ตำรา งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา ตลอดจนอาศัยประสบการณ์การนิเทศของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทำงานด้านการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 และอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) และพิจารณาความเหมาะสมแก่การใช้ภาษาและถ้อยคำ หลังจากให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาแก้ไขข้อบกพร่องให้ครอบคลุมตามเนื้อหาและปรับปรุงภาษาที่ใช้ให้มีความเหมาะสม และกลับให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะนำไปใช้จริง
4. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วส่งไปยังกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มผู้ดำเนินงาน และครูผู้สอน จำนวนหนึ่งเพื่อศึกษาความเข้าใจในการตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่าไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการสื่อความหมายในข้อคำถามต่าง ๆ แต่ประการใด

การส่งแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูล

การส่งแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานศึกษาในเทศก กรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นผู้จัดส่งและรวบรวมแบบสอบถามคืน โดยมีจดหมายนำส่งของ นายสำรวย หนูเพ็ง ศึกษาในเทศกส่วนกลางทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานศึกษาในเทศก ถึงผู้บริหารโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 470 ฉบับ ได้รับคืน 408 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.81 เป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 399 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.89 ของแบบสอบถามทั้งหมด ดังปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ที่ได้รับคืน และที่สมบูรณ์ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากร	ส่งไป	ได้รับคืน		แบบสอบถามที่สมบูรณ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	70	50	71.43	50	71.42
ผู้ดำเนินงาน	70	58	82.85	55	82.86
ครูผู้สอน	330	300	90.90	294	89.09
รวม	470	408	86.81	399	84.89

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ผู้วิจัยได้นำมาแจกแจงความถี่และวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้บริการคอมพิวเตอร์ ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในโปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Sciences) ที่
รายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดย
หาค่าความถี่ (Frequency) และหาการยดะ (Percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการทางด้านการนิเทศการดำเนินงาน
ทั่วไป (ถามเฉพาะผู้บริหารและบุคลากร) วิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย
(\bar{x}) และ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการทางด้านการนิเทศวิชาการ (ถาม
เฉพาะผู้บริหารและครูสอน) วิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{x})
ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้

การคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้
คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย